	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/2-49
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
24.08.2015		

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Бисера Јевтић, ванредни професор
2. Др Зорица Станисављевић Петровић, ванредни професор
3. Др Јелена Максимовић, доцент

2. Одлука Већа департмана за педагогију број 10/2-108 од 17. децембра 2014. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Александра Зоран Нагулић
2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије педагогије

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Предшколска установа – основ развоја социјалних компетенција деце

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Структура мастер рада састоји се из теоријског приступа проблему, методолошког приступа проблему истраживања, анализе и интерпретације резултата истраживања, дискусије резултата, закључних разматрања и прилога који представљају истраживачке инструменте. Теоријски оквир истраживања чине следеће целине:

УВОД

I ТЕОРИЈСКИ ДЕО

1. ПРИКАЗ СЛИЧНИХ ИСТРАЖИВАЊА
2. ПОЈАМ СОЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ
3. СХВАТАЊА СОЦИЈАЛНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
4. СОЦИЈАЛНА КОМПЕТЕНЦИЈА У РАНОМ ДЕТИЊСТВУ
 - 4.1 Развој и чиниоци социјалне компетенције у раном детињству
 - 4.2 Социјално учење
 - 4.3 Проблеми социјализације у раном детињству
 - 4.4 Агенси социјализације у раном детињству
5. РАЗВОЈ СОЦИЈАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА ДЕЦЕ У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ
 - 5.1 Основни циљеви предшколског васпитања
 - 5.2 Улога детета у предшколској установи
 - 5.3 Морални развој детета
 - 5.4 Емоционални развоја детета
 - 5.5 Развој друштвености
 - 5.6 Развој идентитета и самопоштовања
 - 5.7 Развој самосталности
 - 5.8 Поштовање правила понашања
6. УЛОГА ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ У РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА ДЕЦЕ
 - 6.1 Вршњаци и социјалне компетенције
 - 6.2 Васпитачи и социјалне компетенције деце
 - 6.3 Педагози и социјалне компетенције деце
 - 6.4 Игре и активности и социјалне компетенције деце
 - 6.5 Односи и комуникација у васпитној групи и социјалне компетенције деце

II МЕТОДОЛОШКИ ДЕО

1. Проблем и предмет истраживања
2. Циљ и карактер истраживања
3. Задаци истраживања
4. Хипотезе истраживања
5. Варијабле истраживања
6. Методе, технике, инструменти
7. Узорак истраживања
8. Начини и нивои статистичке обраде података

III АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА

1. Факторска анализа
2. Мишљење родитеља о улози вршњака у подстицању развоја социјалних компетенција деце у предшколској установи
3. Мишљење родитеља о улози васпитача у подстицању развоја социјалних компетенција деце у предшколској установи
4. Мишљење родитеља о улози педагога у подстицању развоја социјалних компетенција деце у предшколској установи
5. Мишљење родитеља о улози игара и активности у подстицању развоја социјалних компетенција деце у предшколској установи
6. Мишљење родитеља о улози односа и комуникације у подстицању развоја социјалних компетенција деце у предшколској установи

IV ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

V ЛИТЕРАТУРА

VI ПРИЛОЗИ

Закључак представља есенцијалну интегрисаност добијених резултата истраживања и теоријског дела рада.

Укупан број коришћених библиографских јединица у раду износи 59, од чега је коришћена у потребној мери и инострана литература на енглеском језику. Рад садржи 33 табеле.

Укупан број страница мастер рада, укључујући литературу и прилоге који представљају инструменте, износи 141.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

Подстицање развоја социјалне компетенције деце представља једну од могућности унапређивања васпитно-образовне праксе, пре свега васпитне праксе, као и могућност напредка одређеног друштва или заједнице. Социјалне компетенције формирају се од најранијих дана детињства, још у периоду предшколства. У предшколској установи развој и формирање деље личности представља буран период те је једна од основних улога предшколске установе да адекватно одговори на потребе детета у овом периоду. У предшколској установи највећи утицај на дете имају вршњаци, васпитачи који креирају програм и организују активности за децу, педагози и односи који се остварују између ових агенаса, те они у највећој мери одражавају и реализују ову улогу која припада предшколској установи, као институцији друштва.

Савремено доба карактерише све већа одвојеност деце од родитеља и утицаја породице, док паралелно са тим, јача моћ институционалног васпитања и увођења у друштво. Институције преузимају све већу улогу у преношењу образаца понашања, формирању личности, односа, културе, морала, а ако се ослонимо на главну карактеристику деце предшколског узраста, пластичност, и на буран развој у том периоду, можемо се сложити да ће предшколске установе и све оно што се посредством њих дешава имати великог утицаја на рану социјализацију деце, а самим тим, на развијање њихових социјалних компетенција.

Проблем овог истраживања односи се, пре свега, на питање унапређења, пре свега, васпитне праксе предшколске установе и њеног утицаја на социјалне компетенције деце овог узраста. Обзиром да је истакнута све већа улога предшколске установе, а све мању улога родитеља у васпитању, а самим тим и социјализацији деце, истраживање се бавило испитивањем ставова родитеља о томе како, на који начин и у којој мери је улога предшколске установе значајна у утицају на развијање социјалних компетенција деце. На основу изложеног, дефинисан је предмет истраживања: *ставови родитеља о утицају предшколске установе на подстицање развоја социјалне компетенције деце.*

Циљ је дефинисан као *унапређивање педагошке праксе путем испитивања ставова родитеља о утицају предшколске установе на подстицање развоја социјалне компетенције деце.*

На основу постављеног циља изведени су следећи задаци:

1. Извршити факторску анализу података.
2. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицају вршњака у

предшколској установи на социјалне компетенције деце, у односу на степен стручне спреме родитеља.

3. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању вршњака у предшколској установи на социјалне компетенције деце, у односу на пол родитеља.
4. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању вршњака у предшколској установи на социјалне компетенције деце, у односу на узрастну групу коју дете похађа.
5. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању васпитача на социјалне компетенције деце, у односу на степен стручне спреме родитеља.
6. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању васпитача на социјалне компетенције деце, у односу на пол родитеља.
7. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању васпитача на социјалне компетенције деце, у односу на узрастну групу коју дете похађа.
8. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању педагога на социјалне компетенције деце, у односу на степен стручне спреме родитеља.
9. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању педагога на социјалне компетенције деце, у односу на пол родитеља.
10. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању педагога на социјалне компетенције деце, у односу на узрастну групу коју дете похађа.
11. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању игара и активности у предшколској установи на социјалне компетенције деце, у односу на степен стручне спреме родитеља.
12. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању игара и активности у предшколској установи на социјалне компетенције деце, у односу на пол родитеља.
13. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању игара и активности у предшколској установи на социјалне компетенције деце, у односу на узрастну групу коју дете похађа.
14. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању односа и комуникације у васпитној групи на социјалне компетенције деце, у односу на степен стручне спреме родитеља.
15. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању односа и комуникације у васпитној групи на социјалне компетенције деце, у односу на пол родитеља.
16. Утврдити да ли постоји разлика у ставовима родитеља према утицању односа и комуникације у васпитној групи на социјалне компетенције деце, у односу на узрастну групу коју дете похађа.

Зависну варијаблу представља *став* родитеља о утицају предшколске установе на подстицање развоја социјалне компетенције деце.

Независне варијабле у овом истраживању су: степен стручне спреме родитеља, пол родитеља и узрастна група (коју дете испитаника похађа).

Узорак истраживања чинили су родитељи деце која похађају установу за предшколско васпитање и образовање деце „Дечји вртић“ Ћићевац, са територије истоимене општине, а из места Ћићевац, Сталаћ, Град Сталаћ, Лучина, Појате и Плочник. Величина узорка износила је 150, што је више од половине укупног броја родитеља чија деца похађају поменућу установу.

За потребе овог истраживања, а у складу са проучаваним проблемом и коришћеним истраживачким методама, примењени су истраживачки поступци који омогућавају приказивање добијених података и њихову анализу. У обради података коришћен је специјализовани софтвер за статистичку обраду података СПСС 17, а рачунати су проценти, фреквенције, т-тест и ф-тест. Такође, урађена је и факторска анализа података. У истраживању је коришћена техника скалирања, а као инструмент истраживања коришћена је скала Ликертовог типа за родитеље, и то Скала става родитеља о утицају предшколске установе на подстицање развоја социјалне компетенције деце (СР-ПУСКД). Скала се састојала од 30 тврдњи које су подељене у 5 група.

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Пошло се од претпоставке да не постоји разлика у ставовима родитеља мушког, односно,

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-49

Датум:

24.06.2015.

женског пола, родитеља са нижим и вишим степеном образовања, као и да не постоји разлика у ставовима родитеља чија деца похађају млађу, средњу, старију и предшколску групу предшколске установе. На основу приказаних табела увидели смо да су се издвојила 11 фактора, а међу њима су се највише издвојили фактори који се односе на утицај васпитача, вршњака и односа у васпитној групи.

Приликом испитивања става родитеља према улози вршњака у подстицању развоја социјалних компетенција деце, дошло се до закључка да не постоји разлика у њиховим мишљењима у односу на пол, степен образовања, а ни на основу групе коју њихово дете похађа. Родитељи се слажу да вршњаци са којима дете у вртићу долази у контакт утичу на морални развој детета, и да је емоционални развој детета повезан са интеракцијом вршњака у вртићкој групи. Родитељи су истог мишљења да се друштвеност, као социјална компетенција развија кроз односе са вршњацима још од периода када дете похађа вртић. Дете ће кроз заједничке активности са вршњацима у вртићу упознати себе, своје способности и особине, а такође и развој самосталности је повезан са квалитетом односа које дете остварује са својим вршњацима.

Приликом испитивања става родитеља према улози васпитача у подстицању развоја социјалних компетенција деце, утврђено је да је васпитач модел на кога се дете угледа. Родитељи се у великој мери слажу и да задовољавање деčјих потреба од стране васпитача утиче на емоционални развој детета. Да васпитач може, организовањем разноврсних активности развијати друштвеност код деце мисли већина родитеља из све три узрасне групе, а њихово мишљење се слаже и у томе што мисле да је добар васпитач онај који поштује у сваком детету јединствену људску личност која се у њему развија. Родитељи су истог мишљења и да је улога васпитача да учи децу да буду самостална. У већини случајева родитељи све три групе се слажу да васпитач на почетку године треба са децом да се договори око поштовања правила понашања и последица до којих доводи кршење правила. Код већине тврдњи за ову групу питања уочено је да су родитељи сигурни по питању исказивања става према утицају васпитача на социјалне компетенције деце.

Приликом испитивања става родитеља према улози педагога у подстицању развоја социјалних компетенција, родитељи су истакли да кроз саветодавни рад са децом и родитељима, педагози могу утицати на морални развој деце, али је такође присутан и мањи број неодлучних родитеља у свим групама и подгрупама. Родитељи се слажу и да кроз саветодавни рад са децом, педагози могу утицати на њихов емоционални развој, као и да ће педагози креирањем програма утицати на развој друштвености. Родитељи се уопште не слажу са тврдњом да педагози не могу утицати на развој идентитета и самопоштовања деце на основу чега закључујемо да су родитељи мишљења да педагози могу утицати на развој идентитета и самопоштовања деце. По питању изражавања става да педагози могу утицати на развој самосталности код деце, дошли смо до закључка да су родитељи неодлучни. У свим узрасним групама идентификована је неодлучност код родитеља.

Приликом испитивања става родитеља о улози игара и активности у предшколској установи у подстицању развоја социјалних компетенција деце, добијени су позитивни ставови родитеља да је морални развој детета условљен играма и активностима у вртићу, да кроз игру дете емоционално сазрева, да је игра основни предуслов за развој друштвености код деце, да кроз игре и активности дете спознаје себе, да се самосталност детета најбоље развија кроз игру, као и да поштовање правила понашања у игри учи дете и поштовању правила понашања у свакодневном животу. Родитељи су по мало и неодлучни по питању развијања самосталности кроз игру, али се та неодлучност јавља у свим групама, као и у свим подгрупама унутар тих група, тако да се њихови ставови не разликују, што представља основу постављене хипотезе.

Може се закључити да је став родитеља према улози предшколске установе у подстицању развоја социјалне компетенције деце, позитиван, и да се он не разликује уколико су родитељи различитог пола, различитог степена образовања или, у зависности од тога коју узрасну групу похађа њихово дете, односно, у зависности од тога ког је узраста њихово дете. Они се слажу да

вршњаци, васпитачи, педагози, игре, активности, односи и комуникација у дејем вртићу могу итекако утицати на развој социјалних компетенција деце.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Мастер рад под називом *Предшколска установа – основ развоја социјалних компетенција деце* у целини, како у теоријском тако и у методолошком делу, у потпуности је испунио постављени истраживачки циљ и истраживачке задатке. Анализа и интерпретација резултата истраживања, који су обрађени адекватним методолошким поступцима, указују на постојеће стање у области развоја социјалних компетенција деце у предшколским установама на кога велики утицај имају родитељи, што се посебно актуелизује данас у процесу реформи предшколског система. Тумачење и анализа резултата истраживања омогућавају сагледавање актуелног стања и пружају могућност за промене у делу имплементације програма који су се на пољу утицаја предшколских установа на развој социјалних компетенција деце других земаља показали изузетно успешним.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме **ДА**

Да ли теза садржи све битне елементе **ДА**

По чему је теза оригиналан допринос науци

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања **НЕМА**

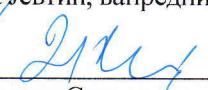
VI ПРЕДЛОГ:

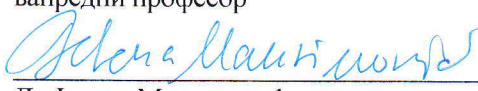
На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана **ДА**
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија **НЕ**

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Бисера Јевтић, ванредни професор

Др Зорица Станисављевић Петровић,
ванредни професор

Др Јелена Максимовић, доцент